

TONE GASPARI:

Prvo srečanje.

a levo je razgrnjena solnčna pokrajina, prevezana s širokim belim trakom. Od njega visi po več majhnih, pisanih pasov, izgublajočih se v temne gozdove ali padajočih v kotline zelenih dolin. Štiri strelice, izpuščene z brzino vetra, se iskrijo med cesto in poskakujejo rečičo; čuvajo jih brzojavni drogovi, ki šetajo kot spremljevalci za njimi. Na belih lončkih počivajo lastovke, žgolijo, gostole, da jih čuje visoko, pomlajeno nebo...

Z lastovkami se vrača invalid Jernej.

Pomlad ga je povabila spet domov, zakaj dolga štiri leta mu je tujina mačehovala, domače mesto mu je čez zimo ponudilo toplo sobo in skrbno postrežbo, usmiljeno srce se je nekje oglasilo, pa mu v tolažbo podarilo lepo, svetlo harmoniko. In v to harmoniko je vlivl invalid Jernej v zimskih dneh vso svojo bol, svoje neutešno koprnenje po pomladi in rodnihi puhtečih brazdah, pa tudi svojo bojazen in strah: saj stopi nekoč pred svetle obraze, pa jih njegov prihod iznenadi, njegova uboga postava zasenči, odtuji, da se tisti hip s pomilovanjem odvrnejo od njega. Ta hip toguje vsak dan v njegovi harmoniki, in te glasove izplaka takrat, ko bo znabiti preziran od lastne zemlje, ki ji ne more biti nikoli več prijatelj z delom in ona njemu hvaležna dobrotnica.

Pa saj ima pomlad tako mehke sapice, tako cvetoče lice, in svet ima tudi smejočih se oči in skrbnih src. Na te se opre Jernej, ko se ustali doma, da mu omehčajo kamen, da mu olajšajo pezo.

Ko se je poslavljal z ognjem v očeh in z vero v skorajšnje veselo snidenje, takrat je rodilo poletje toliko iskrenih besed, opranih s svetlimi solzami, oklepalo se ga je toliko prežalostnih src, da je za trenutek tudi sam omahoval, zroč v temno, brezkončno bodočnost. Štiri leta ne morejo

preobraziti svetih čuvstev, ne more jih popolnoma zatreti niti beda niti senca obupa, nasprotno: oživi jih zopet zlato solnce vstajenja ...

Na parobek ob potu sede Jernej.

Levo od njega šeta pomlad, na desno se temni gozd, s čisto, jasno barvo nebeškega oboka ojačen, nekje drobi sinica; on sam pa misli o mehki besedi in odkritih očeh. Čez rame mu visi na rdečem traku harmonika, desno nogo je pustil v Galiciji in prinaša domov leseno, izteg-njeno pred njim kot velik kazalec, spominjajoč ga časov silnega gorja. Ta njegov zadnji pogovor s pomladjo pa mu je tako razjasnil oči, da ni niti ene sence na obrazu; še celo čez brazde prebitih bolečin pada luč ter jih rahlja s toploto upov ...

Vstati hoče. Od zgoraj, kjer pot na desno izginja v gozdu, začuje ropotanje. Ozre se. Izmed orjaških debel in zelenega leskovja se izmota dekliška postava ter hiti navzdol, vodeča za sabo koleseljček. Ko zapazi deklica Jerneja, se ga prestraši, korak ji zastane, vprašujoče razpre oči. Jernej pa spozna te velike oči! Pa so prehudo iznenadene, zato pozdravi Jernej z vihtečo desnico in zakliče vabeče: »Kovačeva Marica, ali si se me ustrašila? Čemu se me bojiš, saj sva sosedata!«

Mahoma plane čez dekliški obraz žar zaupanja, oči se zožijo, nasmejejo; naprej stopi do Jerneja.

»O, Jernej! Saj te nisem spoznala! Ustrašila sem se te skoraj, ker nisi pisal, da prideš!« Stoji pred njim, zroč v njegov izpremenjeni obraz, prsi ji globoko dihaajo, blažec s tem hipno razburjeno kri.

»Pa mislim, da nisi huda, ko prvega tu spodaj med zelenjem mene srečaš!« reče Jernej.

»Ne, gotovo ne!« In nasmeh ji zaokroži lica in pokaže bele zobe.

Takrat šele opazi Jernej mladoletje deklice Marice. Bel predpasnik, rdeče krilce s svetlejšimi pikami potreseno, pa bledosiva jopica lepo pristoja k svežemu, rdečemu obrazu, sredi katerega pojejo modre oči. Kosček pomladnega neba je v tej modrini, tako zagonetnega, pa tako čistega, kakor pravljičje devetih dežel. Na sredi jopice pa sanja zataknjen šopek bledomodrih vijolic in priklanjajo se snežnobeke glavice zvončkov.

Nasmeh Marice se omrači, ko vidi desno nogo trdo, okorno, ko čuje, kako se ta mrtvi les oživlja in ji bolestno pripoveduje o težkih, prebitih urah. V srcu ji vstane usmiljenje, ki se njega rahločutje naseli z žalostnim izrazom na zenici. Zobe sklene, a beseda ji ne more preko usten.

»Da, Marica, mačeha me je tako izpremenila ... Toda srce, to ni še otrpnilo, niti mrzla roka tujine ni mogla zadušiti tega, kar mi je podarila naša zemlja in nje ljubezen in dobrota! Še bije toplo tu v prsih ter išče

sorodnih, gorkejših src, z njimi pa vedrih dni, takih, kot je ta, ki me vodi
v našo vas...»

Jernej ubožec:

zate

glej,

oš?»

šala,

vetli-

drav

do-

veš!»

ke, s

ek in

brez-

tisne

zopet

isoke

kaplja

vzne-

zeleni

irno.

**Zaradi podraženja papirja,
klišejev in vseh tiskarniških po-
trebščin ter zaradi zvišanja plač
vsemu tiskar. osebju smo primo-
rani dvigniti naročnino „Zvon-
čku“ na letnih 15 K.**

**Novim naročnikom sta 1. in
2. štev. še vedno na razpolago.**

niko: »... ra-avno v sredi.. mo-ojga srca...»

Veseli zvoki se oglasijo. Kakor ptički po vejah preskočijo zelene
trave in plesočo rečico in poljubijo spodaj na srebrni cesti Marici oči in
lica. —

Srce poje Jerneju — saj zre v kaplji solnčne krvi kakor v zrcalu
svojo mirno, srečno prihodnost. —

